

Цвенько О. О., студ.; Шелест О. С., студ.; Мислицька О. В., студ.;

Петрук В. Г., д.т.н., проф.; Кватернюк С. М., к.т.н., с.н.с.

Вінницький національний технічний університет

ОЦІНКА ВІДЕОЕКОЛОГІЧНОЇ СПРИЯТЛИВОСТІ ПРИРОДНОГО ТА ШТУЧНОГО СЕРЕДОВИЩА М. ВІННИЦІ

У роботі наведені результати оцінки стану відеоєкологічної сприйнятливості міста Вінниці. Проаналізовано важливі фактори для покращення візуального середовища міст на основі застосування принципів архітектурної біоніки та аркології, ландшафтного дизайну.

Ключові слова: відеоєкологічна сприйнятливості міста, візуальне середовище, екологічна архітектура.

В работе приводятся результаты оценки состояния видеоэкологического восприятия города Винницы. Проанализировано важные факторы для улучшения визуальной городской среды на базе использования принципов архитектурной бионики и аркологии, ландшафтного дизайна.

Ключевые слова: видеоэкологическое восприятие города, визуальная среда, экологическая архитектура.

The article contains the results of videoecological favourableness of the town of Vinnitsa and examined the important factors in improvement of the visual urban environment on the basis of using the principles of architectural bionics and arcology, landscape design.

Keywords: videoecological favourableness of the city, visual environment, ecological architecture.

Відсутність позитивних змін в частині упорядкування міських та інших територій є не тільки результатом спрощених проектних рішень та впровадження типізованих форм ландшафтно-архітектури, але й недооцінки владними структурами та суспільством ролі архітектурно-ландшафтно-організації та благоустрою містобудівних об'єктів за європейськими зразками, коли "екстер'єр" середовища життєдіяльності людини є продовженням "інтер'єру" його власного житла. Як відеоєкологічні фактори в містах мають вплив зелені насадження, тобто об'єкти комплексної зеленої зони міста; типи забудови, які характеризуються багатоповерховістю, а також архітектурно-містобудівні комплекси [1].

Актуальність дослідження проблеми екологічної безпеки візуального середовища міста спричинена рядом факторів, до яких належить: руйнація зелених насаджень; відсутність цілеспрямованої роботи з відновлення фасадів існуючих будинків на головних вулицях та площах міст відповідними ремонтно-технічними засобами, що викликає "ефект антиестетики"; поширення одноманітних агресивних середовищ для візуального сприйняття людини порушує психологічно-емоційну рівновагу й становить ризик для відеоєкологічної безпеки території; стихійне розміщення малих архітектурних форм на пішохідних вулицях, площах без цілісного архітектурного рішення, безсистемність встановлення та беззмістовність, а іноді агресивність реклами, низький рівень світлового оформлення фасадів пам'яток архітектури та нових композиційно важливих споруд та ін.

Таким чином, метою дослідження даної публікації стала оцінка відеоєкологічної сприйнятливості території м. Вінниці. Практична оцінка рівня відеоєкологічної сприйнятливості міського середовища зводиться до розрахунку коефіцієнта відеоєкологічної сприйнятливості за методикою [2]. Результати картографічного моделювання територіального розпо-

ділу відеоекоекологічної сприйнятливості окремих частин міста наведені на рис. 1. Як видно з картосхеми, коефіцієнт відеоекоекологічної сприйнятливості коливається у м. Вінниця в межах 0,1-0,9. В той же час, відеоекоекологічні умови в різних частинах міста досить відмінні. Вищі значення коефіцієнта спостерігаються в центральних частинах міста. Це не випадково, адже саме ці частини є історичним центром міста, саме тут найбільші площі рекреаційних об'єктів загальноміського значення. Від центру до периферії відеоекоекологічна оцінка території знижується. У Вінниці відносно підвищеними значеннями коефіцієнта (0,4-0,8) характеризується центральні вулиці міста, зокрема територія центрального парку ім. Горького, зелених алей по вулиці Пирогова, набережної «Рошен», скверу Козицького.

Рисунок 1 – Оцінка відеоекоекологічної сприйнятливості території м. Вінниці

Низькі значення коефіцієнта відеоекоекологічної сприйнятливості характерні для районів новобудов, територій із однотипними магазинами.

Висновки: Процеси урбанізації, раціоналізації та індустріалізації з кожним днем віддаляють наше сучасне навколишнє середовище від візуального ідеалу. Задля покращення візуального стану місцевого середовища важливого значення набуває розвиток екологічної архітектури, яка передбачає економію природних ресурсів, використання енергії вітру і сонця, застосування природних будівельних

матеріалів. Важливим фактором для покращення візуального середовища міст є багатство та розмаїття відеосприятливих архітектурних форм, відсутність гострих кутів і прямих ліній, декор будівель і застосування принципів архітектурної біоніки, аркології та ін.

Література

1. Панченко Т. Ф. Концептуальні засади архітектурно-ландшафтної організації території як екологічного чинника покращання стану довкілля // Досвід та перспективи розвитку міст України: Зб. Наук. пр. / За ред. Ю. М. Палеха. – К.: «Діпромісто», 2010. – № 19. – С. 41-50.
2. Фесюк В. О. Відеоекоекологічні особливості міст Північно-Західної України / В. О. Фесюк, М. М. Мельничук // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2009. – №4. – С. 220-226.